

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2688,Seminarium-popularnonaukowe-Z-kamera-po-PRL-u-Obraz-lat-powojennych-w-kinie-PRL-.html>
09.03.2026, 06:42

Seminarium popularnonaukowe „Z kamerą po PRL-u”: Obraz lat powojennych w kinie PRL-u - Warszawa, 2 grudnia 2008 r.

02.12.2008

Zapraszamy na seminarium

[„Z kamerą po PRL-u”](#)

2 grudnia 2008 r. odbyło się spotkanie na temat: Obraz lat powojennych w kinie PRL-u.

Przez pierwsze kilkanaście lat Polski Ludowej filmy, których akcja rozgrywała się tuż po zakończeniu II wojny światowej, do końca lat 40., pojawiały się dość rzadko, a ich największe nasilenie przypadło na lata 60. Filmy te opowiadały o okresie kształtowania nowej Polski po 1945 r., kiedy trwały walki zbrojne, związane z „umacnianiem” władzy komunistycznej. Reagowały na ówczesne zapotrzebowanie różnych kręgów władzy, na stworzenie mitów politycznych. Chodziło wówczas m.in. o legitymizację komunistów oraz „umocnienie” wśród odbiorców mitów założycielskich PRL.

W poszczególnych filmach pojawiał się problem konfliktów między Polakami, chodziło też o pokazanie postaw ludzi, którzy po przeżytych koszmarze wojny musieli zmierzyć się zarówno z pamięcią o niedawnych wydarzeniach, jak i z nowymi problemami, które postawiła przed nimi zmieniona sytuacja polityczna. Filmy opisywały kształtowanie się tożsamości narodowej w zmienionych warunkach politycznych oraz konflikt pomiędzy tradycyjnymi wartościami a normami proponowanymi przez władzę. Nie o wszystkich dylematach i postawach można było mówić w ówczesnych filmach, pojawiały się jednak także takie, w których skomplikowane dylematy powojennych wyborów były ukazane w sposób interesujący i w miarę prawdziwy.

Pokazane zostały fragmenty następujących filmów: Czarci Żleb (1949), reż. Aldo Vergano, Tadeusz Kański; Nikt nie woła (1960), reż. Kazimierz Kutz; Milczące ślady (1961), reż. Zbigniew Kuźmiński; Ogniomistrz Kaleń (1961), reż. Ewa i Czesław Petelscy; Skąpani w ogniu (1963), reż. Jerzy Passendorfer; Życie raz jeszcze (1964), reż. Janusz Morgenstern; Potem nastąpi cisza (1965), reż. Janusz Morgenstern; Słońce wschodzi raz na dzień (1967/1972), reż. Henryk Kluba; Znikąd donikąd (1975), reż. Kazimierz Kutz; Matka Królów (1982/1987), reż. Janusz Zaorski.